IOSEPHINUM FEJLESZTÉSÉÉRT KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

HÍRLEVELE

NEMZETI TUDÁSPARK PILISCSABÁN

avagy

„Makovecz Imre Bástyája” nagyprojekt

A médiákból értesülhetett Piliscsaba lakossága arról, hogy 2019. áprilisában Orbán Viktor miniszterelnök avatta fel az AVICENNA Kutatóintézet épületét a Iosephinum területén, a valamikori Béri Balogh Ádám laktanyában.
A Iosephinum Fejlesztéséért Alapítvány lassan 15 éve azon dolgozik, hogy megvalósítsa Piliscsabán a Nemzeti Tudásparkot. „Makovecz Imre Bástyája” nagyprojekt néven történik a fejlesztés, mely nem csak Piliscsaba, de az egész ország érdekeit szolgálja. Az elmúlt 1 év alatt számos kormányrendelet és -határozat született erről a fejlesztésről, melynek mentén történnek azok a szakmai intézkedések melyek a megvalósítást szolgálják. A tavalyi év decemberében megszületett a 365/2019. (XII. 30.) Korm.rendelet és az 1816/2019. (XII. 30.) Korm. határozat, melyek rendelkeznek arról, hogy a tervek szerint Piliscsabán milyen fejlesztések várhatóak az elkövetkező években. A vonatkozó határozatok szerint várhatóan már 2020. évben a következő nagy fejlesztésekre kerül sor a Iosephinum területén.

I. A NEMZETI KÖNYVRAKTÁR ARCHIVÁLIS KÖNYVRAKTÁRÁNAK LÉTESÍTÉSE

A tervezési fázisban (kiviteli terv) lévő raktárépület a terület déli, legmagasabb lekeríthető részén helyezkedik el. A tárolt anyagok – köteles példányok, mikrofilmek – és a szerver miatt a területre csak az illetékesek léphetnek be. A közel 11.000 m^2 alapterületű épületben 81.000 polcfolyóméter raktározási felület alakítható ki, különböző nagyságú kiadványok számára. A közel 120 méteres és 31,3 méter széles épület a fejépületre és további három, raktárblokkokat magába foglaló dilatációs egységre tagozódik. A nagyméretű raktárépület kevés nyílászárójával, nagy méretei ellenére igazodni kíván a területen megkezdett építészeti elemekhez, elsősorban a Makovecz Imre tervei alapján megvalósult Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézetéhez. Az igazodás módszere az áthallás, a metamorfózis sajátos visszhangja. Az a hang, melyet még képesek vagyunk felfogni – megérezni – az archetípusok Elíziumi világából. Nem pusztán nagyítás, nem pusztán átirat, de átsejlés, a falakon átvérző történelem - Borges szavaival. Konkrétan ez a könyv, a papír, a nyomtatott kultúra világa. Egy olyan könyves-ház, mely kifejezi mindazt a hatalmas értéket, melyet egy nemzet írott kultúrája jelent, de ugyanakkor nem jeleníti meg ezt más formában, mint célja és értelme meghatározza: biztonsági, archivális tár. A homlokzat és tömegformálás két részre osztja az épületet, melynek találkozási pontján jelenik meg az egyetlen kapcsolat a külvilággal. A déli – hőterhelésnek jobban kitett – rész egyfajta gerincként végigfut az épületen, tartalma a hővédelmen túl a különböző, az épület működtetését biztosító gépészeti berendezések, vezetékrendszerek befogadása, mintegy összekapcsolva a tár egyes részeit. A másik, északi rész a könyvek tárolási helye, ahol a papír dominál. Az előző rész az időjárástól sötétbarnára színeződő vörösréz, az utóbbi jelzésszerűen, horizontális, megszaggatott nútokkal írdalt fehér kéregpanel. A vörösréz fedés Makovecz Imre híres Stephaneum épületét idézi, mely a 10-es út túloldalán, az Egyetem területén található.

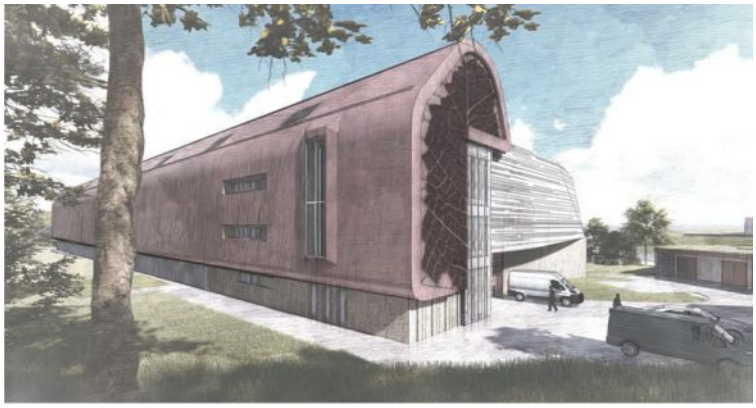

Nemzeti Archiválási Tár

Az Archivális Könyvraktár tervezése befejeződött. A rendelkezésre álló engedélyezési és kivitelezési tervdokumentáció alapján a kivitelező kiválasztására vonatkozó nyílt közbeszerzési eljárás elindult. A beruházás nagy értékére (több milliárd forint) való tekintettel a kivitelezés irányítója a Beruházási Ügynökség.

II. BM-OKF KATASZTRÓFAVÉDELMI OKTATÁSI KÖZPONT

A 2002-ben az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Magyar Tartománya által – a volt legénységi épület átalakításával – létrehozott 5.400 m^2-es kollégiumépület funkcióváltással alkalmas oktatási és szállásépületnek. A jelenlegi 160 férőhely felének megtartásával, a többi helyiség átalakításával kialakítható az egész évben használatos, a katasztrófavédelem számára elengedhetetlen oktatási intézmény. A hosszú középfolyosós épület két elkülöníthető oktatási-adminisztratív és szállás részre osztható a meglévő és új függőleges közlekedőrendszerekkel.
A szállásépület szárny középfolyosós elrendezésű, központi közlekedő maggal és a folyosót bevilágító – egyben a hő és füstelvezetést biztosító – felületekkel. A kétszemélyes szobák 80 hallgató és tanár elhelyezését biztosítják.
A vendégek részére az étkezés a gyalogos hídon megközelíthető, az Egyetem területén lévő Refectorium – étteremben biztosítható.
A képzéshez szükséges gyakorlóterület a település déli részén található, volt honvédségi lőtér kisebb részén kialakítható.

A Iosephinum terület a KOK számára javasolt kollégiumépülettel és az Avicennával

A Katasztrófavédelmi Oktatási Központ kialakításának I. ütemében valósul meg 2020. évi kezdéssel egy tűzoltó laktanya, valamint mellette egy tűzszimulációs ház építése. A tűzoltó laktanya engedélyezési és kivitelezési tervei elkészültek. A kivitelező kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás kiírásra került, jelenleg folyamatban van. A közel egymilliárd forint értékű kivitelezés beruházója a BM-Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság.

III. KUTATÓLIGET

A kutatóházak a ligetesen kialakított beépítésben a terület gerincútjának nyugati oldalán, lépcsőzetes telepítéssel, különböző magasságú platókon kapnak helyet. Az első épület a működő, centrumot kijelölő Avicenna épület mellett helyezkedik el, így a volt kollégiummal egységben határolják a díszteret. Az egyes kutatóépületek földszinti padlóvonala 3 méteres lépcsőzéssel alakítható ki. A 2.000 m^2 alapterületű intézetek kutatóhelyeket, könyvtárat és előadótermeket tartalmaznak.
A bejárati porta épülethez kapcsolódóan a területfenntartás, karbantartás és üzemeltetés irodáit, helyiségeit és 10 apartman egységből álló vendégszállást befoglaló épület létesülhet.
A Iosephinum területén elegendő hely van a kutatóintézeteknek, amelyek a magyarságkutatás szempontjából fontos szerepet játszhatnak. Ezek létrehozása fontos lenne azért is, mert Magyarországon több humán tudományág a kihalás szélére jutott, és ezzel elveszne száz, kétszáz év alatt fölhalmozott ismeretanyag.
A cikk elején említett kormányhatározat szerint a Kutatóliget II. kutatóintézete (I. AVICENNA Kutatóintézet) az Ókortudományi Kutatóintézet (Moravcsik Gyula Görög-latin Filológiai és Forráskutató Intézet), melynek tervezése folyamatban van, amit még ez év decemberéig el is kell készíteni. A kutatóintézet létesítésének nagyságrendje miatt a beruházó ebben az esetben is a Beruházási Ügynökség lesz.

IV. KÖZPONTI ENERGIAÉPÜLET ÉPÍTÉSE

A Iosephinum területen energiahordozók közül megújulóként a területen a biomassza, a napenergia, kapcsolt energiaforrásként levegős hőszivattyú rendszerek és trigeneráció vehetők számításba.

A Iosephinum terület központi energiaépülete

A szélenergia hasznosítását a domborzat és a növényzet kétségessé teszi. Vizsgálható ugyanakkor a területen lévő karsztkút vizének energetikai hasznosítása hőszivattyús technológiával.
A területen bioszolár rendszer kerül alkalmazásra. A biomassza a területen keletkező parkfenntartási munkálatokból és a Pilis erdő beszállításaiból keletkező alapvetően fás szárú, dendromassza jellegű tüzelőanyag. Előzetesen 2x0,5 MW biomassza kapacitás létesítésével kalkulálhatunk.
A napenergia hasznosítás mind napelemek, mind napkollektorok alkalmazásával lehetséges, az elhelyezhető napkollektorok méretét és mennyiségét a tetőfelületek erre a célra való felhasználhatósága határozza meg egyik oldalról, másik oldalról a létesítmény nyári alaphőigényének biztosítása javasolt a napenergia felhasználásával. Az előzetesen kalkulálható teljesítményigény 100-150 kW, ennek megfelelően 100 m^2 napkollektor és 400 m^2 napelem telepítése szükséges.
A végleges kiépülésre várhatóan 1600 kW-ot megközelítő villamos teljesítmény biztosítására alapberendezésként 1,6 MVA transzformátor állomás kerül telepítésre az energiaépületbe. Az Archiválís Tár elektromos igényét a jelen fázisban önálló transzformátor biztosítja. A transzformátor önmaga a csúcs energiaigényeket ki tudja elégíteni, de a szükséges kétoldali betáplálásra nincs lehetőség, ezért egy gázmotorral javasoljuk kiegészíteni a villamos kapacitásokat. A gázmotoron kívül két 300 kW teljesítményű új telepítésű gázkazán is helyet kap az energiaépületben. További megújuló energiaforrás felhasználás érdekében 2x500 kW kapacitású biomassza kazán létesítése is szükséges. A gázmotor gazdaságos üzemeltetése összefüggésben van az uszoda létesítésével.
A központi energiaellátó rendszer kiépítése előfeltétele a nagyprojekt sikeres, fenntartható, hatékony működésének. Épületekre bontott, egyedi megoldások összessége mind gazdasági, mind működési szempontból forrásigényesebb, műszakilag erőtlenebb megoldást eredményezne, ezért kezdeményezzük, hogy a fejlesztési terület ellátórendszere előfejlesztésként valósuljon meg.

V. TÁVLATI FEJLESZTÉSEK A IOSEPHINUMON

Az előzőekben felsorolt létesítményekkel párhuzamosan előkészítés alatt áll egy uszoda létesítése, melynek specialitása, hogy tartalmaz egy búvár-oktató medencét is. Mindenki sejtheti, hogy az oktató tűzoltólaktanya létesítésével az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szükségesnek tartja, hogy szakemberei búvárkiképzést is kapjanak, gondoljunk csak a tavalyi dunai hajókatasztrófára. Ehhez az uszodához kapcsolódik még egy sportépület tornateremmel és kiegészítő sportolásra alkalmas termekkel (squash, aerobik, stb.), két kültéri teniszpálya és egy műfüves kézilabdapálya.
A BM-OKF a tűzoltó laktanyán kívül további fejlesztéseket tervez és kialakítja a Katasztrófavédelmi Oktatási Központját. Ennek egyik épülete a jelenlegi Iosephinum Kollégium, amit a tervek szerint a Magyar Állam átvesz a Megváltós Nővérek szerzetesrendjétől. Ehhez a Katasztrófavédelmi Oktatási Központhoz tartozik majdan a valamikori piliscsabai lőtér egy részén kialakítandó gyakorló bázis is.

VI. PILISCSABA ÉS AZ EGYETEM

Sokan olvashatták a médiákból, hogy Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes törvényjavaslatot nyújtott be az Országgyűlés felé „A Pázmány Péter Katolikus Egyetem által ellátott oktatási feladatok elősegítése céljából, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia részére történő ingyenes vagyonjuttatásról” címmel.
Az MKPK már évekkel ezelőtt kialakította azt a tervét, hogy a piliscsabai Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar campusát fokozatosan feladja és az oktatását Budapestre koncentrálja. Jelenleg is a BTK Piliscsabán kívül számos budapesti és esztergomi épületben folytat oktatást. Ma a világban pont azok az egyetemi campusok fejlődnek és virágzóan működnek, melyek nagy campussal rendelkeznek. Felmerülhet mindenkiben a kérdés, hogy az egyetem Budapestre költözése után mi lesz a sorsa a klotildligeti campusnak? A beadott törvényjavaslat szerint a PPKE-nek juttatott állami ingatlanok fejében a Magyar Állam átveszi a piliscsabai ingatlanokat. A klotildligeti campus újbóli hasznosítására vonatkozóan az illetékes kormányszervekkel tárgyalások folynak, melynek lezáródása után lehet tájékoztatni a közvéleményt is.

VII. A NEMZETI TUDÁSPARK FEJLESZTÉSBŐL MIT PROFITÁLHAT PILISCSABA VÁROSA?

A „Makovecz Imre Bástyája” nagyprojekt számos eleme csak úgy létesülhet a Iosephinumon, hogy figyelembe veszi Piliscsaba város Önkormányzatának fejlesztési terveit is. A legfontosabb hatás a **munkahelyteremtés**, hiszen a létesülő fontos állami intézmények (Nemzeti Könyvraktár, Tűzoltóság, Kutatóintézet, stb.) működéséhez és fenntartásához egyre növekvő létszám szükséges. Az intézmények ráadásul a magyar kultúra és tudomány területén meghatározó intézmények lesznek, így ez a tény Piliscsaba városában letelepedni szándékozó szakemberek létszámát növeli.

Környezetünk **biztonságát** segíti a tűzoltóság letelepedése. Ez a laktanya kiszolgálja a környező kistérség településeit ugyanakkor a megtelepedő Katasztrófavédelmi Oktatási Központ a katasztrófavédelem szakember gárdáját oktatja ki az egész ország érdekében.

A nagyprojekt megtervezése során különös figyelmet fordítanak a beruházók a **környezetvédelemre.** A megvalósítás során telepítésre kerülnek olyan környezetkímélő technológiák, mint a hőszivattyús rendszerek, a biomassza tüzelés, a trigeneráció megvalósítása, vagy csak éppen a minél nagyobb zöldfelületek kialakítása, valamint meglévő erdőterületek megóvása és azok fenntartása. Nem véletlen, hogy az egész Iosephinumon egy központi energiaellátás lesz kialakítva.

Piliscsabán elég nehéz helyzetben vannak a meglévő és születendő **sport** szakosztályok, mert nem állnak rendelkezésre megfelelő sportlétesítmények. Az iskolák napi sportolási lehetőségét, beleértve az úszásoktatást, szinte lehetetlen a mai körülmények között biztosítani. A Iosephinumon a lehetőségek nagyok. A létesülő uszodában több sportágban adott lesz az edzési lehetőség, de mondhatnánk a nyitott pályákat és a zárt tornateremi és sport-termi edzési lehetőségeket is.

A „Makovecz Imre Bástyája” nagyprojekt létesítményei komoly infrastrukturális kapacitásokat kötnek le. A **gazdaságos működéshez** járul hozzá, hogy a Piliscsabán rendelkezésre álló vízkontingensből csak keveset használ fel a Iosephinum, hiszen a területénlévő karsztaknából történik a többségi vízfelhasználás. Vonatkozik ez a gázfelhasználására is, hiszen a saját elektromos termelés csökkenti a gázfelhasználást.

A **környezetvédelem része**, hogy a Iosephinumon megvalósuló kivitelezések során kitermelt, többségében értéktelen (allergiát okozó) nyárfák helyett, tájba illő, előnevelt (minimum 10 éves) fák ültetését és utógondozását is finanszírozza a beruházás. Így tud megújulni Piliscsaba városában több utcai fasor, vagy létesül egy-egy lakótelep új fasora. Az elkövetkező években ez többszáz faültetést jelent.

A „Makovecz Imre Bástyája” nagyprojektet koordináló Iosephinum Fejlesztéséért Alapítvány folyamatosan törekszik arra, hogy a területen megvalósuló intézményi épületek Piliscsaba város hírnevét öregbítsék és az egész ország javát szolgálják.

Piliscsaba, 2020. március 13.

Csíky Gábor főmérnök
Az Iosephinum Fejlesztéséért Alapítvány
Intézmény Szervező Bizottságának elnöke